

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýřovou, Ph.D. ve věci

žalobce: **L. M.**
bytem X

zast. advokátem Mgr. Bc. Lukášem Bělským
sídlem Severní 372, 290 01 Sokoleč

proti

žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 2. 2021, č. j. JMK 30455/2021, sp. zn. S-JMK 20638/2021/OD/VW,

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

I. Vymezení věci a napadené rozhodnutí

1. Žalobce podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 2. 2021, č. j. JMK 30455/2021, sp. zn. S-JMK 20638/2021/OD/VW (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru dopravněsprávních činností, ze dne 8. 10. 2020, č. j. ODSČ-63065/20-25 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“ nebo „rozhodnutí o přestupku“). Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění ke dni vydání prvostupňového rozhodnutí (dále též „zákon o silničním provozu“), kterého se měl jako provozovatel blíže specifikovaného vozidla dopustit tím, že v rozporu s § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití daného vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.
2. Konkrétně mělo dojít ze strany nezjištěného řidiče vozidla k porušení povinnosti dle § 4 písm. c) zákona o silničním provozu vyplývající z dopravní značky „Zákaz stání“ (č. B 29), a tím k naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) téhož zákona. Přestupkové jednání zjistila Městská policie Brno na pozemní komunikaci Skořepka 11 v Brně dne 23. 7. 2019 v 11:17 hodin. Za spáchání přestupku provozovatele vozidla byla žalobci uložena pokuta ve výši 500 Kč.
3. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný nejprve zrekapituloval skutkový stav věci a dosavadní průběh řízení. K odvolacím námitkám uvedl, že v řízení byly učiněny nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Adresa údajného řidiče byla v Thajsku. Navíc byl údajný řidič dle sdělení žalobce po smrti. Prvostupňový orgán přesto obeslal údajného řidiče na uvedené adrese. Zásilka se vrátila nedoručená zpět, údajný řidič byl tedy nekontaktní. Správní orgán neměl jiné indicie či důkazy k určení totožnosti řidiče. Proto bylo řízení o přestupku řidiče odloženo a řízení pro přestupek provozovatele vozidla bylo zahájeno v souladu se zákonem.
4. Ze spisového materiálu nevyplývá, že by došlo k nehodě, a že by tedy nebyla splněna podmínka § 125f odst. 2 písm. c) zákona o silničním provozu. Žalobce tuto skutečnost nenamítal, pouze požadoval její prokázání ze strany správního orgánu. V tomto ohledu však bylo důkazní břemeno na straně žalobce. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2006, č. j. 1 As 237/2015 – 31, žalovaný neshledal důvodnou ani námitku, že by jednáním žalobce nebyla naplněna materiální stránka přestupku, ani námitku nedostatečné specifikace místa spáchání přestupku. Skutkový stav věci byl zjištěn dostatečně.

II. Žaloba

5. Žalobce nejprve namítal, že v napadeném rozhodnutí nebyly vypořádány všechny jeho odvolací námitky. Konkrétní námitky, které by nebyly vypořádány, však neuvedl. Žalobce zpochybnil zákonnost zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla. Správnímu orgánu sdělil identitu řidiče (uvedl jeho jméno, datum narození a adresu). Není vinou žalobce, že tento řidič na zaslanou výzvu k podání vysvětlení nereagoval. Správní orgán měl řidiči ustanovit opatrovníka nebo ho měl obeslat opakovaně.
6. Podle žalobce nebyla splněna podmínka § 125f odst. 2 písm. c) zákona o silničním provozu, tj. neexistence dopravní nehody. Tuto skutečnost musí správní orgán prokázat, mohlo se totiž jednat o dopravní nehodu, která nesplňuje podmínky § 47 odst. 4 zákona o silničním provozu, tj. která se nemusí hlásit Policii ČR. Žalobce výslovně uvedl, že

následkem popsaného jednání byla dopravní nehoda a označil jejího viníka (jménem, datem narození a pobytem). Takto označený viník nehody nebyl vyslechnut ani požádán o vysvětlení a žalovaný se s touto skutečností nevypořádal.

7. Jednáním žalobce nebyl naplněn materiální znak přestupku. Provozovatel nikoho neomezil ani neohrozil. Vypořádání této otázky ze strany žalovaného je nedostačující, k čemuž žalobce odkázal na blíže nespecifikovanou judikaturu Nejvyššího správního soudu.
8. Žalobce rovněž trval na tom, že z pořízené fotodokumentace nelze dovodit, kdy a kde k přestupkovému jednání došlo. Z fotografií lze dovodit pouze registrační značku vozidla a jeho tovární značku.
9. Z uvedených důvodů žalobce navrhl, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a věc byla žalovanému vrácena k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že napadené rozhodnutí považuje za správné a odůvodněné, správní orgány postupovaly v souladu se zákonem. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2016, sp. zn. 1 As 237/2015, uvedl, že pokud kromě tvrzení provozovatele správní orgán nedisponuje žádným jiným relevantním důkazem, že řidičem byla označená osoba, je na místě věc přestupku označené osoby odložit.
11. Žalobcovo tvrzení o dopravní nehodě je podle žalovaného účelové. Upozornil na zjištění, že odvolání podané v této věci je „šablonou“ staženou z internetu, což již samo o sobě vyvolává pochybnosti o pravdivosti sdělení. Ta nadto nebyla doložena. Z fotodokumentace je zjevné, že k nehodě nedošlo. Chybný je názor, že správní orgán musí prokazovat účastníkem tvrzené skutečnosti. V případě, že účastník řízení zpochybní důkazy provedené správním orgánem, dojde k přesunu důkazního břemene na účastníka řízení.
12. Materiální stránkou přestupku se zabývali žalovaný i prvostupňový orgán např. na str. 3-4 napadeného rozhodnutí. Spáchání přestupku bylo zjištěno nade vší pochybnost. Jednalo se o nedovolené stání zdokumentované v délce 17 minut bez pohybu svědčícím o nástupu nebo výstupu osob či manipulaci s nákladem.

IV. Posouzení věci krajským soudem

13. Krajský soud předně posuzoval, zda byly splněny podmínky řízení. Žaloba byla podána včas [§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“)], osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.) a jedná se o žalobu přípustnou (§ 65, § 68, § 70 s.ř.s.).
14. Proto krajský soud v souladu s § 75 odst. 1, 2 s.ř.s. přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Soud ve věci rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s.ř.s. bez nařízení ústního jednání, neboť pro tento postup byly splněny zákonem stanovené podmínky.
15. Žaloba není důvodná.

16. Předně je nutno uvést, že žalobou s obdobným obsahem, jež se týkala obdobného přestupku stejného žalobce, se zdejší soud zabýval již v rozsudku ze dne 20. 5. 2022, č. j. 34 A 12/2020. Od tam přijatých právních a skutkových závěrů není důvod se odchýlit.
17. I v tomto případě se soud nejprve zabýval námitkou zpochybňující zákonnost zahájení řízení ve věci přestupku provozovatele vozidla. Podle § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu platí, že správní orgán tento přestupek projedná, pouze *pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu vykazuje*, a a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.
18. Otázkou nezbytnosti kroků ke zjištění pachatele přestupku ve smyslu § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu se již správní soudy opakovaně zabývaly (viz přehledně shrnutí např. v rozsudku Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 17. 8. 2016, č. j. 7 As 135/2016 – 17). Po správních orgánech nelze v tomto ohledu vyžadovat rozsáhlé kroky ke zjištění pachatele přestupku, pokud pro takové zjištění nemají potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla zjevně nevede k nalezení a usvědčení pachatele přestupku (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015 – 46). Není-li dána reálná možnost (ať již na základě označení řidiče provozovatelem vozidla či z jiných indicií) zjistit přestupce, činění rozsáhlých kroků k nalezení přestupce by bylo v rozporu se smyslem právní úpravy. Označí-li provozovatel vozidla za řidiče osobu, kterou nelze dohledat nebo se jí nedaří doručovat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2014, č. j. 3 As 7/2014 – 21), je podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu naplněna a správní orgán po odložení věci či zastavení řízení o přestupku řidiče projedná přestupek provozovatele vozidla.
19. Situace, kdy provozovatel vozidla označí jako řidiče osobu žijící v zahraničí, správní orgány se jej pokusí na této adrese kontaktovat, avšak zásilku není možné doručit s tím, že je adresát na této adrese neznámý, případně situace, kdy se tuto osobu nedaří dohledat a doručovat jí, či situace, kdy taková osoba podat vysvětlení ve věci přestupku odmítne, zpravidla postačují k tomu, aby správní orgán zahájil řízení o přestupku s provozovatelem vozidla (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2016, č. j. 1 As 237/2015 – 31, v návaznosti na rozsudek téhož soudu ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015 – 46). Obdobně tomu bylo i v posuzované věci. Žalobce (provozovatel vozidla) označil za řidiče vozidla osobu žijící v zahraničí (v Thajsku). Správní orgán prvního stupně zaslal označené osobě předvolání k podání vysvětlení na uvedenou adresu. Tato výzva však zůstala bez jakékoli reakce. Za těchto okolností bylo na místě řízení o přestupku řidiče vozidla odložit, neboť byly učiněny nezbytné (leč marné) kroky ke zjištění přestupce, a zahájit řízení o přestupku provozovatele vozidla. V postupu správního orgánu proto soud neshledal žádné pochybení.
20. Po provozovateli vozidla lze legitimně požadovat, aby již od počátku nesl odpovědnost za správnost a aktuálnost údajů, které o řidiči vozidla poskytuje; případnou změnu takových údajů proto bez dalšího nelze přičítat na vrub správního orgánu. Poukazoval-li žalobce na to, že správní orgán měl ustanovit řidiči opatrovníka či ho měl obeslat opakovaně, takový postup na místě nebyl. Použití obecné úpravy, podle níž správní orgán osobám neznámého pobytu, osobám, jimž se nedaří doručovat, či osobám, které nejsou známy, ustanoví opatrovníka (§ 32 odst. 2 správního řádu), vylučuje zvláštní postup upravený právě § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu, který vyžaduje toliko nezbytné

kroky ke zjištění pachatele přestupku. Ustanovení opatrovníka osobě, která byla za řidiče žalobcem označena, by ke zjištění pachatele přestupku bezpochyby nevedlo. Ani k opakovanému doručení důvod nebyl, neboť zásilka byla na označenou adresu dodána. Opakované doručení na tuto adresu proto nebylo možné považovat za účelné. Jakkoli je pravdou, že žalovaný se s touto dílčí argumentací žalobce v napadeném rozhodnutí nevypořádal, nejedná se o vadu, pro níž by bylo nutné napadené rozhodnutí zrušit; závěr o zákonnosti zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla byl správný.

21. Podle § 125f odst. 2 zákona o silničním provozu je odpovědnost provozovatele vozidla za přestupek podle odstavce dána, pokud a) porušení pravidel bylo zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo se jedná o neoprávněné zastavení nebo stání, b) porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje znaky přestupku podle tohoto zákona a c) porušení pravidel nemá za následek dopravní nehodu. Žalobce v odvolání a následně v žalobě tvrdil, že následkem jednání popsaným správním orgánem prvního stupně došlo k dopravní nehodě, jejímž účastníkem a viníkem je konkrétní osoba (tu žalobce označil jménem, příjmením, datem narození a adresou přechodného pobytu).
22. V odůvodnění napadeného rozhodnutí byla tato námitka vypořádána stručně, ve výsledku však správně. Dopravní nehoda je pro účely zákona o silničním provozu vymezena v § 47 odst. 1 jako *událost v provozu na pozemních komunikacích, například havárie nebo srážka, která se stala nebo byla započata na pozemní komunikaci a při níž dojde k usmrcení nebo zranění osoby nebo ke škodě na majetku v přímé souvislosti s provozem vozidla v pohybu*. Takto vymezenou událost v silničním provozu lze proto považovat za dopravní nehodu i pro účely § 125f odst. 2 písm. c) zákona o silničním provozu. Pokud by se nejednalo o přestupek bez hmotného následku, nemohl by být provozovatel vozidla uznán odpovědným za přestupek podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu.
23. Správní orgány mají samozřejmě povinnost zkoumat naplnění i této podmínky odpovědnosti provozovatele vozidla za přestupek podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Nevyplyvá-li však existence dopravní nehody v důsledku porušení pravidel silničního provozu ze správního spisu (typicky z podkladů předložených správnímu orgánu policií), zásadně není nutné ze strany správního orgánu doplňovat dokazování směrem k potvrzení či vyvrácení této skutečnosti, ledaže by splnění podmínky § 125f odst. 2 písm. c) bylo důvodně zpochybněno. Jinými slovy, absence dopravní nehody je negativní skutečností, a proto tuto skutečnost nebylo nutné prokazovat, pokud z okolností případu nevyplynuly žádné důvody k pochybnostem o její (ne)existenci. Takové důvodné pochybnosti v posuzované věci nevystaly.
24. Žalobce sice tvrdil, že se dopravní nehoda stala a označil jejího údajného viníka s tím, že se jednalo o nehodu, u níž nevznikla ohlašovací povinnost (srov. § 47 odst. 4 a 5 zákona o silničním provozu). Takové tvrzení však s ohledem na charakter porušení právní povinnosti (neoprávněné stání), ve spojení s absencí jakékoli indicie o existenci dopravní nehody ve správním spise, správní orgán legitimně vyhodnotil jako nedostatečné, resp. neprokázané. Soud se ztotožnil s úvahou žalovaného, že pokud chtěl žalobce zpochybnit naplnění podmínky § 125f odst. 2 písm. c) zákona o silničním provozu, kterou měl správní orgán na základě shromážděných podkladů za splněnou, bylo na něm, aby jednak hodnověrně tvrdil okolnosti nasvědčující dopravní nehodě, a jednak aby pro toto své tvrzení poskytl důkazy. Pokud žalobce bez dalších podrobností pouze označil třetí osobu

za účastníka údajné dopravní nehody, aniž by jakkoli specifikoval např. původ této informace, okolnosti dopravní nehody či její následky, nelze správnímu orgánu vyčítat, že pouze na základě takového tvrzení nepřistoupil k provedení důkazu výsledkem označené osoby. Žalobce sám provedení důkazu výsledkem svědka či dožádáním vysvětlení v odvolání nenavrhoval, není tedy ani na místě žalovanému vytýkat, že takový postup (tj. nepřistoupení k dalšímu dokazování) v napadeném rozhodnutí výslovně neodůvodnil. Ani tato námitka proto není důvodná.

25. Žalobce dále zpochybnil naplnění materiálního znaku přestupku. Podle § 5 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, je přestupkem *společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin*. Vedle naplnění formálních znaků přestupku tedy musí být naplněn též znak společenské škodlivosti takového jednání. Ten však nemusí nutně spočívat pouze v tom, že dojde ke konkrétnímu reálnému ohrožení společenského zájmu, postačí i potencionální ohrožení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2016, č. j. 6 As 187/2016 - 23). Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu platí, že jednání, jehož formální znaky jsou zákonem označeny za delikt, v běžně se vyskytujících případech naplňují i materiální znak deliktu.
26. Materiální znak ohrožovacího deliktu spočívající ve společenské škodlivosti je tak naplněn již samotným vytvořením potenciálně nebezpečné situace, aniž by muselo dojít ke konkrétním škodlivým důsledkům. Součástí skutkové podstaty ohrožovacích deliktů totiž není následek v podobě zasažení do zákonem chráněných zájmů, nýbrž postačí pouhé jejich ohrožení. Proto se trestá již samotné neoprávněné stání (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2016, č. j. 1 As 237/2015-31, bod 25). Obdobně se k věci vyjádřil již prvostupňový orgán. Porušením zákazu stání ze strany řidiče vozidla, za něj subsidiárně odpovídá provozovatel vozidla, tedy došlo k ohrožení veřejného zájmu na bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích. Zároveň nebyly zjištěny žádné výjimečné okolnosti, které by mohly vést k závěru o nenaplnění materiálního znaku přestupku; ostatně žalobce takové výjimečné okolnosti ani netvrdil.
27. Přisvědčit nelze ani námitce žalobce, že místo spáchání přestupku nebylo dostatečně specifikováno. Účelem dostatečné identifikace postihovaného skutku je především vyloučení možnosti jeho zaměnitelnosti se skutkem jiným (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006 – 73, č. 1546/2008 Sb. NSS). Údaje, které skutek charakterizují, je tak nezbytné konkretizovat dostatečně podrobně, zejména z důvodu vyloučení překážky litispendence, dvojího postihu pro týž skutek, překážky věci rozhodnuté, určení rozsahu dokazování a pro zajištění práva na obhajobu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2019, č. j. 2 As 271/2018 – 44). Takovému požadavku rozhodnutí o přestupku dostojí.
28. Místo spáchání přestupku je vymezeno názvem ulice ve spojení s jejím číslem orientačním. Tím je dostatečně konkrétně specifikován prvek místa spáchání protiprávního jednání. Ve spojení s datem a konkrétním časem, které jsou na fotografiích pořízených policií z místa spáchání přestupku uvedeny, jakož i popsáním způsobem porušení právní povinnosti, je skutek identifikován dostatečně tak, aby nebyl zaměnitelný s jiným. Nutno uvést, že fotodokumentace pořízená ze strany policie byla v řízení před správním orgánem doplněna další fotodokumentací – mapovými podklady ze stránek www.mapy.cz, které v souhrnu s ostatními důkazy představují dostatečný podklad pro závěr o tom, že se popsany skutek

v daném místě stal. Není tak pravdou, že by z fotografií bylo možné dovodit pouze registrační značku vozidla a jeho tovární značku, jak namítal žalobce.

V. Závěr a náklady řízení

29. Soud dospěl k závěru, že i přes dílčí nedostatky v odůvodnění napadené rozhodnutí ob stojí. Žalobu proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
30. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s.ř.s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení mu tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014 – 47).
31. Krajský soud nakonec považuje za vhodné poskytnout účastníkům řízení vysvětlení týkající se změny v obsazení soudu a z toho plynoucí skutečnosti, že ve věci nerozhodovala samosoudkyně JUDr. Kateřina Mrázová, Ph. D., jak byli účastníci řízení poučeni v průběhu soudního řízení, nýbrž samosoudkyně Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřová, Ph. D. Změnou rozvrhu práce Krajského soudu v Brně č. 8 na rok 2021, která je dostupná též na www.justice.cz, totiž došlo s účinností od 1. 9. 2021 k zařazení naposled jmenované soudkyně do soudního oddělení 34 A, do něhož je zařazena též samosoudkyně JUDr. Kateřina Mrázová, Ph. D. Tato samosoudkyně je však t. č. dlouhodobě nepřítomná, a proto v této věci, která přišla na pořad jednání, rozhodovat nemohla.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 15. srpna 2022

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřová, Ph.D., v.r.
samosoudkyně